

MASKVOJ PASIRASYTA 'ISTORINĖ' SUTARTIS

JAV TURI DOKUMENTŲ APIE KINJOS ARMIJOS NERAMUMUS 1960-61 METAIS

Kareiviai eidavo su sukilėliais prieš komunistus

WASHINGTONAS, D. C. — J. Amerikos vyriausybės rankas pateko komunistinės Kinijos politinio skyriaus slapti biuletiniai iš 1960 ir 1961 metų apie valstiečių darbininkų sukilimus ir neramumus pačioje armijoje Hunan provincijoje su 50 mil. gyventojų.

Biuletiniai būdavo paruošiami vyr. armijos politruko ir siunčiami aukštesniesiems karininkams, pradant nuo pulkininkų leitenantų ir baigiant generolais. Biuletiniai paduoda faktų apie badą, milicininkų sukilimą, žemą kareivių morale, menką kariuomenės aprūpinimą ginklais, atsarginėmis dalimis, blogą kareivių, karininkų, ypač lakūnų apmokymą.

Taikingumas Laoso derybose

Amerikos ekspertai mano, kad komunistinės Kinijos taikingumas Laoso klausimą sprendžiant 1961 metų vasarą parėjo nuo pavojingos padėties namie, nuo valstiečių sukilimų ir milicininkų, kareivių neramumų.

Kinijos kritiškiausias laikotarpis buvęs 1960 metų I-oj pusėj ir 1961 metų pirmajame burtiny. Biuletiniai parodo ir tai, kad komunistų valdžiai nėra jau taip sunku suvaldyti savo žmones, taip kad plačios apimties revoliucijos negalima laukti.

Kovingi prieš Indijos armiją

Tie patys Amerikos ekspertai, remiantis slaptais Kinijos armijos politinio skyriaus biuletiniais, daro išvadą, jog 1962 metais minėti sunkumai iš didžiausios dalies pašalinti. Puolimas prieš Indiją 1962 metais buvęs disciplinuotas, kinų kareivių perbėgimų pas indus nepastatė. Indijos kareiviai buvo visą laiką studijami atgal, nepajėgdami parodyti jokio pasipriešinimo.

Sukilimai Hunano provincijoje

Hunano provincija, kuri yra į šiaurę nuo Kantonio miesto, pergyveno 1960-61 metais didelių neramumų, kada šešiose apygardose iš septynių prasidėjo gyventojų maištai prieš valdžią. Armijos biuletiniuose tvirtinama, kad valstiečiams vadovavo milicininkai. Jie žudė komunistų pareigūnus, ardė telefono, telegrafo linijas, stabdė kariuomenės vilkstines.

"Reakcininkai" liaudyje susilaukė paramos iš pabėgusių kareivių. Armijos karininkai 1960 metų gruodžio mėnesį buvo pasiūti perorganizuoti miliciją, ją nuginkluoti, palikti tarnyboj tik patikimiausius. Milicijai paliko tik paprastus šautuvus ir durtuvus. 1961 metų kovo mėnesį milicijoj dirbo 57,000 armijos karininkų.

Kareivių giminų šaudymas

Betiriant kareivių nepasitenkinimą, nustatyta, kad Wuhan apygardoj 10% kareivių buvo gavę žinių apie "nenatūralią" savo šeimų narių mirtį, kitaip sakant, jų tėvai, broliai buvo šaudomi kaip žvirbliai. Iš apklausių vienoj kuopoj kareivių 60 pasakė, kad jų šeimas ištiko 24 "gamtinės nelaimės", tarp jų mirimas iš bado.

Vienoj armijos kuopoj 5% kareivių kaltino patį Mao Tsetungą už visas bėdas. Apie 30% kareivių pasirodė turi klaidingas nuomones apie vietos komunistų

IŠ VISO PASAULIO

Nehru nenori Amerikos Balso

NEW DELHI, Indija.—Premjeras Nehru pasisakė prieš Amerikos Balso radijo stoties statymą Kalkutoj po to, kai sutartis tuo reikalu jau buvo sudaryta. Washingtono svarstant kongrese naujas milijonines sumas Indijos ekonomijai ir kariuomenei, Amerikos Balso radijo stoties statyba Kalkutoj buvo dažnai minima kaip draugingumo įrodymas.

Komunistų stiprėjimas Haičiu

SANTO DOMINGO, Dominika.—Haičio respublikos diktatorius Dr. Francois Duvalier vaizduojamas beveik Hitleriu, bet kai jis vieną dieną grius, valdžią gali pagrobti komunistai. Neseniai pabėgęs iš Haičio 20 metų studentas pasakojo, kad Haičio komunistai nebesitenkina pogrindžio veikla, bet skverbiasi į politines partijas. Jų delegatai buvo suvažiavę prieš ketvertą mėnesių į Haičio sostinę slaptan suvažiavimą išdirbti veikimo gaires.

Nato atominė aviacija

BONA.—Keturių Nato valstybės sukūrė be didelių fanfarų tarptautines atomines pajėgas. Į jas įeina Amerikos, Vokietijos, Prancūzijos ir Kanados aviacija su 1,500 lėktuvų. Nato 4-ta aviacijos taktinė jėga galėtų veikti kare tik gavus JAV prezidento leidimą per Nato vyr. pajėgų viršininką, kuriuo šiuo metu yra gen. Lyman Lemnitzer. Pagal JAV planus bus organizuojamas Nato atominis laivynas, kuris bus aprūpintas Polaris raketomis.

vadus, ypač jų bandymus susivesti kaltę už nepasisekimus "reakcininkams".

Valdžia padidino maisto normas kareiviams, kad pakeltų jų ūpą. Netrukus potvarkį reikėjo keisti, nes atsirado nemaža kareivių, kurie nenorėjo valgyti geresnio maisto, kol jų šeimos nariai badauja. Jie siuntė maistą namo. Valdžia tada padidino maisto normas kareivių šeimoms, leisdavo arčiau esantiems atvykti į kareivines pavalgyti kareiviško maisto.

Armija mano, kad jos pastangos atstatyti kareivių morale davė vaisių. Kareivių ūpas, ištikimybė buvusi įrodyta pasienio kare su Indija.

Saugoja pasienį su SSSR

Viename biuleteny rašoma, kad Kinijos kareiviai budriai seka ne tik pietų pasienį (Indijos), bet ir šiaurės vakarų (Sovietų Sąjungos). Apie kiekvieną incidentą kareiviai praneša savo viršininkams, iš kurių turi gauti nurodymų, ką kiekvienam atveju daryti. Kareivių saivališki veiksmai galėtų valdžią įklampinti į dideles bėdas.

Valstybės sekretorių Dean Rusk, kuris atvyko į Maskvą pasirašyti sutartį su Rusija, aerodrome pasitiko sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko (dešinėje) ir jo pavaduotojas Valerian Zorin.

TRIJŲ AZIJOS ŠALIŲ SUSITARIMAS

Indonezija, Filipinai leidžia tam tikrom sąlygom Malajai sudaryti federaciją su britų kolonijom

MANILA, Filipinai.—Indonezijos, Malajos ir Filipinų valdžios antrą kartą skelbia susitarimą dėl savitarpinės sąjungos ir dėl Malajos federacijos sudarymo su keliom britų kolonijom, protektoriais. Po pirmo susitarimo praeito mėnesio pradžioj Indonezijos prezidentas Sukarno iškėlė naujų sąlygų, reikalavimų. Nėra tikra, kad šis neutralistas nesugalvotų naujų kliūčių Filipinų ir Malajos vadams, neslepiančiams savo draugiškumo Vakarų pasauliui.

Indonezijos ir Filipinų prezidentai Sukarno, Macapagal ir Malajos premjeras Abdul Rahman antrojoj konferencijoje, pasibaigusioj pirmadienį, svarstė Malazijos federaciją ir būsimą sąjungą iš Malazijos, Filipinų ir Indonezijos.

JT ištirs žmonių nuotaką

Londono jau buvo seniai sutarta skelbti rugpjūčio 31 dieną Malazijos (Malaysia) federaciją iš Malajos, Singapūro, Šiaurės Borneo ir Sarawako. Indonezijos prezidentas iš pradžių federacijai priešinosi, paskui nusileido, jei Jungtinės Tautos praves plebiscitą britų protektoriauose.

Prieita kompromisinio susitarimo, vietoj plebiscito pasiūti JT komisijai, kuri ištirtų, ar žmonės nori dėtis į federaciją su Malaja, ar pasiskelbti nepriklausomom šalim.

Malajos premjeras sutiko atidėti vienai kitai savaitei Malazijos federacijos paskelbimą, jei JT komisijai reikėtų daugiau laiko Šiaurės Borneo ir Sarawako gyventojų nusistatymui ištirti.

Singapuras neseniai patvėrė plebiscitą tuo reikalu ir patyrė, kad didelė dalis žmonių nori dėtis į federaciją. Bruneja, britų protektoriaus Šiaurės Borneo saloj, per savo vietinę valdžią pasipriešino britų projektui įsijungti į Malazijos federaciją, nors iš pradžių buvo sutikęs.

Mafilindo sąjunga

Indonezijos valdžios nusistatymas vis dar yra apgaubtas rūku. Karo ministeris anadien ragino Šiaurės Borneo gyventojus ruoštis kovai prieš britų kolonializmą, o prezidentas Sukarno pasidėjo siekti valstybinės sąjungos su Malaja ir Filipinais.

Vardas sąjungai jau surastas — Maphilindo (junginys, iš pir-

Vietnamo valdžia smerkia budistus

Naudoja komunistų taktiką, sako prezidento brolienė

SAIGONAS, Pietų Vietnamas.—Ponia Ngo Dinh Nhu kaltina budistų vienuolius šalies išdavimu, žudymu ir komunistų taktikos naudojimu.

Mme Nhu yra šalies "pirmoji lady". Ji yra žmona prezidento Ngo Dinh Diem brolio, o kadangi prezidentas yra nevedęs, ji vaidina prezidentienės rolę.

Tariamieji budistų šventieji iš tikrųjų esą šalies išdavikai, kalbėjo Mrs. Nhu pusiau karinės mergaičių organizacijos susirinkime.

Po jos kalbos vienas budistų vienuolis Phan Thiet mieste apsipylė gazolinu ir susidegino, protestuodamas prieš tariamus religinius persekiojimus. Pirmo vienuolio susideginimas šitokiu būdu birželio mėnesį sostinės gatvėje padarė gilų įspūdį viename pasauly.

JAV vyriausybė rodo didelį susidomėjimą ir užjautimą budistams, nes jų įtaka kaip Vietnamo, taip ir visoj Pietryčių Azijoje yra gana didelė. Bet JAV ambasadorius Nolting, kuris netrukus užleis vietą respublikonų politikui Henry Cabod Lodge, anadien užtikrino, kad jam neteko matyti budistų persekiojimų.

P. Vietnamo prezidentas Diem ir veik visa valdžia yra katalikai, dideli antikomunistai. Jo brolis yra Saigono arkivyskupas.

Komunistų ginčai Hirošimoj

HIROŠIMA, Japonija.—Tarp Sovietų ir Kinijos delegatų ginčai 9-toj pasaulinėj konferencijoj prieš atominį ginklą. Hirošima yra japonų miestas, kur Amerika 1945 metais rugpjūčio 6 dieną numetė pirmąją atominę bombą. Pekingo delegatas Chao An-po pasmerkė Maskvoj pasirašytą sutartį tarp Sovietų, Amerikos ir Anglijos kaip sąmokslą sulaukyti sąjūdį prieš atominį karą. Sovietų delegatas, tai paneigė. Iš 6,000 delegatų didžioji dalis yra iš komunistų ir neutralistų šalių. Pradėjus vėl kalbėti kinui, SSSR delegacija posėdį apleido.

SEKANTIS ŽINGSNIS YRA NEPUOLIMO SUTARTIS SU NATU, PASAKĖ NIKITA

Vakarų Vokietija nesideda prie atominio pakto

MASKVA.—Pirmadienį, rugpjūčio 5 dieną, Kremliuje buvo pasirašyta sutartis apie branduolinių ginklų bandymų uždraudimą atmosferoje, erdvėje ir po vandeniu. Bandymai po žeme lieka tuo tarpu neuždrausti. Visi trys sutarties partneriai — Amerika, Anglija ir Sovietų Sąjunga — laiko susitarimą ir pasirašymo dieną istorinės reikšmės.

Nikita Chruščevas, dalyvavęs sutarties pasirašymo ceremonijose, paskui pasakė, kad sekantis logiškas žingsnis po sutarties pasirašymo būtų sudarymas nepuolimo sutarties tarp Nato sąjungos ir Varšuvos pakto narių.

Atominė sutartis nereiškia nė vienos nė kitos pusės nusileidimo, ji tarnauja visų trijų derybų partnerių ir viso pasaulio taikos interesams, pasakė Chruščevas.

Kaip Jaltos, Potsdamo laikais

Sutartį pasirašė užsienio reikalų ministrai: Dean Rusk, lordas Home ir Andrei Gromyko. Amerikos delegacija susidėjo iš 11 narių, šešių senatorių, penkių valstybės departamento patarėjų, įskaitant Adlai Stevenson, JAV ambasadorių Jungtinėse Tautose. Į ceremonijas buvo pakviestas ir dalyvavo JT sekretorius U Thant.

Amerikos ir kitų dviejų atominų vyriausybių vadai savo iškilmingomis kalbomis, pakilia nuotaika primena jų džiaugsmingus pareiškimus, sudarius Teherano, Jaltos, Potsdamo sutartis. Ir anos sutartys buvo charakterizuojamos kaip instrumentai pasaulio taikai, demokratijai išlaikyti.

Beje, tarp JAV diplomatų Maskvoj buvo ir toks, kuris pirmą kartą per daug nedžiugauti dėl Maskvos-Pekingo ginčų ir nebazuoti laisvojo pasaulio politikos šiais vaidais, kurie gali dingti per naktį, vienu Mao Tsetungo ir Nikitos mostelėjimu. Skeptiškiau nusiteikę komentatoriai įtaria, kad komunistų savitarpiniai ginčai yra sąmoningais spąstais pagauti Ameriką ir jos sąjungininkus.

Vakarų Vokietija — atsargi

Vakarų Vokietija pranešė, kad ji tuo tarpu nemano prisidėti prie Maskvos atominės sutarties, nežiūrint sutarties partnerių kvietimo ir reikalo laikytis vokiečių interesų. Vokietijos vyriausybė nori pirma palaukti, kaip apie sutartį pasisakys JAV senatoriai. Ji vis dar negali atsikratyti baimės, jog šia sutartimi, o ypač peršama nepuolimo pakto tarp Nato ir Varšuvos (Kremliaus) bloko, Rytų Vokietija bus įteisinta, kaip nepriklausoma valstybė. Tai reikėtų Vokietijos padalinimą visiems laikams.

Konkursas pramoginių šokių muzikai

Pavergtos Lietuvos Kultūros ministerija, Kompozitorių sąjunga ir Liaudies meno rūmai liepos mėn. vidury paskelbė konkursą pramoginių šokių muzikai sukurti. Numatytų skirti premijų dydis tarp 100 ir 300 rublių. (E)

Kuba ieško gerų santykių su Kinija

Castro nenori atrodyti Nikitos Chruščevo ištikimu "chalaju"

WASHINGTONAS, D. C.—Valstybės departamento žmonės nėra įsitikinę, kad Nikitai Chruščevui pasisekė visiškai paveikti Fidel Castrą, kai jis šį pavasarį buvo atvažiavęs į svečius. Iš ankščiau buvo žinoma, kad Fidel Castro kalba kaip Kinijos komunistai, reikalauja kraujo kovos, revoliucijų prieš kapitalistus.

Būdamas Sovietų Sąjungoj jis pasisakė už Chruščevo taikingo koegzistencijos politiką. Tai buvo gegužės mėnesį. Per pastaruosius dvejus mėnesių Castro rodė neutralumą Maskvos-Pekingo paasrėjusioj politinėj, ideologinėj kovoj, iš ko galima spręsti, kad jis nori gerų santykių ne tik su Sovietų, bet ir Kinijos valdytojais, net tokiu momentu, kada Pekingo komunistai apšaukė Chruščevą pabaisa, komunistinių šalių interesų išdaviku.

Nė žodžio apie atominę sutartį

Castro savo neutralumą parodė tylėjimu apie sudarytą atominę bombų bandymų draudimo sutartį tarp SSSR, JAV ir Anglijos. Visi satelitai, kurie klausia Maskvos, sutartį išgyrė. Albanija, susidėjusi su Kinijos stalinistais 1960 metais, sutartį išskoneikė, kaip nusileidimą JAV "imperializmui".

Korėjoje sužeidė 3 Amerikos kareivius

2 val. kovėsi su komunistais

SEOUL, Pietų Korėja.—Šiaurės Korėjos kareiviai pirmadienį vėl įsibrovė į demilitarizuotą zoną ir užpuolė iš kulkosvaidių bei granatomis Amerikos kareivius, einančius sargyba.

Šaudytasi pora valandų tankiame miške, nuostolių nebuvo galima patirti. Amerikiečiai pripažino, kad jų trys kareiviai buvo lengvai sužeisti granatų skelvelromis.

Pasienio susišaudymai prasidėjo prieš savaitę. JT armijos vadovybė buvo pakvietusi Šiaurės Korėjos vadus iš paliaubų priežiūros komisijos. Posėdy vieni kiti kaltino provokacijomis ir išsiskirstė jokio susitarimo neatsiekę.

— Jugoslavijos laivas Kaste-la, 7,000 onų, prakiuruo plaukiant per šiaurinius Kanados vandenis, pilnus ledų. Laiku atplaukęs į pagalbą Kanados ledlauzis išgelbėjo visą laivo įgulą, o laivas nuskendo netoli Nottingham salos. Laivas gabeno iš Kanados 373,000 bušelių javų.

GEN. PANNWITZ IR JO KAZOKAI

Iš viso korpuso tik arkliai beliko

Paskutiniame II Pasauliniame Kare viena iš Maskvos pajungtų pačių slavų tautybių ypač nukentėjo kazokai. Tai iš tradicijos būvusi laisva, karinga, narsi stepių puslankinė gentis, ilgus metus kovojusi tiek prieš lenkus, tiek prieš Maskvos maskolius pastangas juos suniveluoti. Jie ir komunistinių bolševikų niekada nemėgo ir nepriėmė, o pirmą kartą ir beviltinai pragai pasitaičius, susidėję kad ir su velniu, kad tik nuo šėtono išsivadavus. Deja, kaip daug kartų pasitaiško, nuo meškos bėgė ant vilkų užbėga...

Dabar vienas vokiečių Erieh Kern parašė knygą "General Pannwitz und seine Kosaken" (Generolas Pannwitz ir jo kazokai). Apie kazokų likimą nacių divizionuose rašė lenkas Josef Mackiewicz ir pora kitų vokiečių, bet Kerno medžiaga laikoma faktiškėsnė.

Nuo 1942 metų, kada Hitlerio armijai pradėjo aiškėti, jog Rusijos nugalėti taip greit nepavyks, kaip pradžioje tikėtasi, pačių vokiečių pulkams skystėjant, kai kurie vokiečių generolai sugalvojo, kad vertėtų išnaudoti tas mases pačių rusų, kurie stengėsi išsigelbėti nuo komunizmo, pasiduodami vokiečių naciams arba pas juos perbėgdami. Tokių ypač daug buvo kazokų.

Nors pagal Hitlerio rasistinę teoriją ir kazokai lygiomis su kitomis Rusijos tautybėmis buvo laikomi "Untermenschen" ("pažmogiais", žemesnės rūšies žmonėmis) — ypač tos nuomonės buvo "Trečiojo reichio" "vice-karaliai", Ukrainos gaulėteris Robert Koch ir Hitlerio kanceliarijos viršpininkas Bormann. Bet sakoma yra, kad iš bado šuo ir dešra ryja. Tad ir hitlerininkai 1943 metų pavasarį Mlavoje ėmėsi formuoti pirmąją kazokų kavalerijos divizioną, kuriai kazokų vadu buvo leistas tik vienas pulkininkas Komonovas, šiaip visi aukštesnieji vadai buvo paskirti vokiečiai.

Divizija buvo mesta į karo lauką jau tą patį rudenį, bet ne prieš sovietus rusus, o prieš Tito Brozo partizanus Jugoslavijoje.

Kazokai nacių pažadais pasitikejo ir jų eilės daužėjo, ne vien kazokais, o ir gausiais savanoriais raudonarmiečiais karo belaisviais, taip kad nė metams nepraėjus buvo suorganizuotas istisas kazokų kavalerijos (15) korpusas.

Tuo tarpu betgi sovietų armija persikėlė per Dravos upę ir jai pradėjus kazokus frontu

spausti, šie pradėjo trauktis į vakarus, ir, peržengę buvusią Austrijos sieną, Karintijoje, pasidavė ten atžyguojantiems anglams.

Kazokai, kaip ir jų protėviai (skitai?) senovėje, net į karą traukė drauge su savo šeimomis, Taigi, su šeimomis, jų susidarė apie daugiau kaip 50,000 žmonių, ir visus juos tuojau po vokiečių kapituliacijos britai atidavė ir išdavė sovietams...

Nė vienas tačiau iš jų nebegrižo gyvas į savo buvusias stancias. Be išimties, jie visi buvo ištremti į Sibirą vergų darbams. Su jais kartu į Sibirą pateko ir jiems vadovavę vokiečiai karininkai, kurių dalis vėliau buvo paleisti namo.

Pats kazokų kavalerijos korpuso vadas, vokiečių generolas von Pannwitz, generolas Krasnovas, Skura ir Domanovas buvo pakarti garsiajame NKVD kalėjime Maskvoje, Liubiankoje.

Gyvi išliko ir anglų buvo išgelbėti ir į Angliją išsiųsti visi kazokų kavalerijos korpo arkliai...

Kotrynos Grigonienės įpėdinams

Prieš kelis metus Waterbury, Conn., mirusi Kotryna Grigonienė (Catherine Grigonis) du trečdalius savo turto testamente užrašė dukteriai Kazei Drobenkienei ir vieną trečdalį antrai dukteriai Marijai Misiūnienėi, arba jųjų vaikams, jei jos būtų mirusios. Testamente yra sąlyga, kad dukterys arba jų vaikai palikimą gali gauti tik tuo atveju, jei laike dešimties metų po jos mirties Lietuva būtų laisva nuo okupantų, arba jei jos pačios ar jų vaikai patektų į kurią nors laisvojo Vakarų pasaulio šalį.

Jei kas iš minėtų įpėdinių yra Vakarų pasaulyje, tuojau prašomas kreiptis į Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke tokiu adresu:

Consulate General of Lithuania
41 W. 82nd St.
New York, N. Y., 10024

Transliacijos svetimomis kalbomis Vokietijoje

Fed. Vokietijoje veikianti "Deutsche Welle" kasdien transliuoja aštuoniomis svetimomis kalbomis 45 programas. Nuo rugpjūčio 1 d. siųstuvus įvedė naują 60 min. transliaciją afrikičių suaheli kalba. (E)

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

MELROSE PARK. TIL.

Vietos SLA 125 kuopa kitais metais jau minės savo 50 metų įsikūrimo sukaktį. Ši kuopa yra įdėjusi į vietos lietuvių veiklą didelį savo indėlį, pvz. 1928—1950 m. turėjo savo kuopos vardu šeštadieninę lietuvišką mokyklą, pavadintą "mokyklele". Taip pat veikė ir jaunimo sporto klubas, sutelkęs nemažai tuometinio lietuviško jaunimo. Tos mokyklėlės komisijoje yra buvęs ilgametis šios kuopos veikėjas M. Šeštokas.

Pažymėtina, kad M. Šeštokas neseniai atšventė savo 75 metų amžiaus garbingą sukaktį. Jis gimė 1888 m. birželio 14 d. Vilkaviškio apskr. ir valst. Starų km., prie Šešupės. Į Ameriką atvyko 1909 m. ir visą laiką gyveno Melrose Parke arba artimoje jo apylinkėje. Garbingajam sukaktuviniui linkime daug sveikatos.

Siuo metu kuopos pirmininku yra N. Petraitis, ilgametis šios kuopos veikėjas, valdyboje išbuvęs daugiau kaip 25 metus.

Melrose Parke leidžiamame žurnale Sėja nr. 2 (80) visa tat smulkiau aprašyta ir įdėta net tos istorinės "mokyklėlės" mokinių nuotrauka. M. Šeštoko sukaktuvinį atžymėjimas su jo nuotrauka. Visa tuo Melrose Park SLA kuopa gali tik didžiuotis, savo nuveiktais darbais praėjusieje. Siuo metu Melrose Parke veikia bendruomenės šeštadieninė mokykla (jau 12 metų), bet mokinių skaičius nėra didesnis, kaip anksčiau buvo.

Rugpjūčio mėn. Maywood Grove miškelyje (sklypo nr. 4) turėsime dvi gegužines, būtent: rugpjūčio 18 d. — piličių klubo, o rugpjūčio 25 d. — žurnalo Sėjos gegužinę. SLA kuopa vietoj gegužinės rengia rudeninį parengimą. A-tis

MIAMI, FLA.

Baisiųjų Birželio įvykių minėjimas

Minėjimas įvyko birželio 23 d. Miami Lietuvių Piličių Klubo patalpose, 3655 N. W. 34th Street, Miami.

Atidarant programą, muzikas B. Nakrašas pagiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, o kun. Dr. J. Razutis atkalbėjo invokaciją. Po to kalbėjo teisėjas Henry L. Balaban apie Rusijos žiarumus ir laisvo žmogaus teises. Jo žmona, dainininkė p. Marie Balaban, prisiminimui žuvusių Sibire pagiedojo "The Lord's Prayer" ir "I Believe". Dainininkė p. Danutė Vertalkienė su dukrele Rūta įteikė po puokštę gėlių, į kurias buvo įmaišytos lietuviškos rūtis. Specialiai šiam minėjimui buvo pakviestas kalbėti dr. Domas Jasaitis iš Tampa, Fla. Jis buvo gerai prisirengęs ir gerai kalbėjo. Jo kalba bus ilgai atmintina Miami lietuviams. Programai pasibaigus buvo pietūs.

Laikė programos surinkta aukų Lietuvos laisvinimui \$65.60. Aukos tuoj buvo pasiųstos ALT Centrai. Pakvitavimas aukų ir padėkos laiškas yra Miami Lietuvių Tarybos pirmininko žinioje, — bet kas gali patikrinti.

Šie asmenys aukojo: po \$5 — Sally Elnoris, Mr. ir Mrs. J. Guss, Ona G. Kaulakis, Zigmus Kaulakis, Stella Kodis, Joe Tumavičius; po \$4 — Mr. ir Mrs. C. Bukaveckas; po \$3 — Verna Nakraš; po \$2 — Frank Baršauskas, Adam Noreika, kun. Dr. J. Razutis, Florence Rodgers; po \$1 — Joe Abromaitis, Stella Bukšnes, J. Jazbutienė, Petras Jonaitis, Clarence Kord, Al. Lukošinas, Mr. ir Mrs. A. Mockus, Feliksas Morkus, Mr. ir Mrs. J. Nevis, Jonina Pakštas, Leo. Stasiulis, Julia Shimkus, Ona Stack, Bronė Storaits, Joe Trushas, J. Tuckus, Feliksas Valys, Carl Wertalka, Nellie Zees, Wm. Zieck. Smulkių aukų 60 c.

"NAUJIENOSE" gali rašyti kiekvienas ir apie viską.

Ieškomi asmenys

Balnionytė-Kurauskienė, Stasė. Bytutas, Vladas, buvęs siu-vejas Plungėje, gyvena Kanadoje.

Ivanauskas, Boleslovas, Jonas ir Mykolas, iš Kuronių km., Pagirių val., Ukmergės apskr.

Kavaliauskaitė, Bronislava ir jos brolis, kito tėvo, Vaitkevičius, Vincas.

Kneita, Jonas, Domo sūnus, gyvenęs Argentinoje.

Kuprelis, Steponas, gyvenęs Medelline, Kolumbijoje, Pietų Amerikoje.

Mondzevičiūtė, Ada, gyvenusi Kasselio stovykloje, Vokietijoje.

Papievis, Klemensas, ir jo sesuo Emilija.

Ramona, Antanas, kilęs nuo Veliūnos, Kauno apskr.

Siminska, Marija, gyveno 855 May St., Chicago, Ill.

Skyrius, Juozapas, gimęs 1888 m. Petkainės km., Uplynos par., Skaudvilės val., Tauragės apskr. Štuopys, Justinas, Antano sūnus, gimęs 1923 m.

Venckevičius, Ignas, atvykęs Amerikon 1949 metais.

Žukauskienė-Mežinskaitė, Antosė, iš Paliepių km., Vaškų val., Biržų apskr.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 Wes 82nd Street, New York, N. Y., 10024.

Šypsniai

Raulas: Baltrau, kodėl tu batai nukrypg?

Baltrus: Uršulė kulnis taisė, tai kurkū ne prie tos kulnies prikalė.

TRUMPAI

— Balfo Čikagos Apskrities valdyba nutarėsių metų rudenį suruošti Čikagoje piniginę rinkliavą. Tai rinkliavai praversti sudaryta komisija iš Val. Šimkaus, Alb. Dzirvono ir inž. Arštikio.

— Generalinis Konsulas Dr. Daužvardis š. m. diepos 25 d. Savings and Loan patalpose suruošė arbatėlę padėkoti Akademikų Skautų Sąjūdžiui už Lietuvos Paviljono įrengimą Tarptautinėje Pramonės Parodoje. Arbatėlę dalyvavo Dr. Daužvardis, B. Lukštaitė, A. Vengis, V. Šlūpas, K. Jeciūis, V. Germanas ir kiti ASD ir Korp! Vytyt nariai ir filii-

teriai. Be to, dalyvavo parodos proga išrinkta Miss Lithuania Irena Mascenikaitė. Po tumpo Dr. Daužvardžio padėkos žodžio buvo rodomi paveikslai iš kokteilio baliiaus, kurį suruošė p. Bersten, Tarptautinės Pram. Parodos pirmininkas savo rezidencijoje Barrington, Ill. visiems Tarptautinės Pram. Parodos paviljonų direktoriams ir dalyvavusių parodoje valstybių reprezentantams. Visi dalyviai, dalindamiesi pavykusios parodos išpučiais prie vaišių stalo, jaučiai užbaigė vakarą.

Ukininkas: Čigone, kodėl tu kada tik ateini vis man ką nors pavagiti?

Čigonas: Dėlo, kad pas tavę yra ko!

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrd. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visa diena
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena idomiausių ir mūsų klientų patogumui puikliausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas. Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%
Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

... iš dūmų ir dulkių į tyrą orą, į
NAUJIENU
piknika

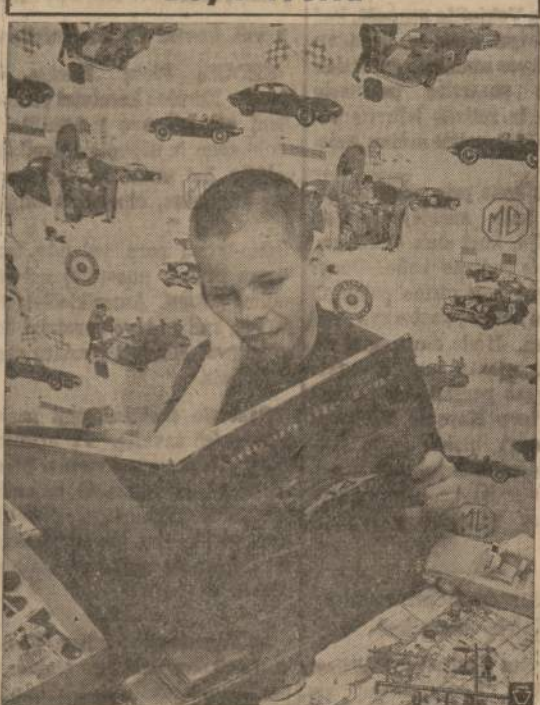
sekmad., rugpjūčio 18d.

BUČO SODE
WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

GERI UŽKANDŽIAI, ISGERIMAS IR LABAI LENGVA MUZIKA ŠOKIAMS
Automobilių neturintieji galės nuvykti BUSAIS.

Visus kviečiame į "Naujienu" Pikniką.
KOMISIJA PIKNIKUI RENGTI

Boy's World

Every boy appreciates a retreat, a place where he can pursue his hobbies, projects and dreams, undisturbed by the outside world. His "study" can be a corner of his bedroom and this location will have special appeal if it is papered in this new sports car design by the United Wallpaper Company of Chicago. Mosaic in every way is this wallpaper with its design of popular racing cars, engine diagrams and pit activity—so typical of a sports car race. The paper comes with a white or skipper blue background accented by bright top colors; is budget priced and pre-pasted for easy hanging.

Dailių Menų Klubo pokalbiai apie Lietuvos karalius ir lietuvišką romaną

Komunistai Lietuvoje reagoja. Jiems atsakyla

1962 ir 1963 metais kai kurie lietuviški leidiniai JAV-se nemaža rašė, ginčijosi apie Lietuvos karalius, kunigaikščius. Dailių Menų Klubo susirinkime, įvykusiame Los Anželėje, Calif., 1959 metų kovo mėn. 21 d. diskutuotas lietuviško romano klausimas. Be kitko, kalbant apie lietuvius didikus, pasakyta:

"O jei rašo apie aukštąjį lietuvių luomą, tai vėl lietuvis rašytojas nusideda tevaizduodamas tik kunigaikščius, bet ne karalius. Kur Lietuvos karaliai? Juokinga Lietuvos galybę vaizduoti tik nuo Vytauto Didžiojo laikų. Tai buvo daug anksčiau. Kodėl nėra lietuviškų romanų iš IV, V a. prieš Kristų? Tada buvo lietuviški dvarai ir lietuviški didikai; lietuvių važiavo pas Platoną, Aristotelį, Sokratą pasigilinti mokslo ir bendrai pastudijuoti, kaip kitur tvarkomos valstybės, gyvena žmonės, kokie jų kultūriniai ir moksliniai atsiekimai. Lietuva buvo lankoma Vakarų pasaulio mokslininkų, pirklių; antai, garsus Aristotelio mokinių Plyteas lankėsi ir aprašė Lietuvą. Iš jo raštų — Aestiorumgentes — rašė Tacitas, Titus Livius, Plinius, Julius Cezaris. O ką mes žinome? Šimtais kartų kartojami seni dalykai iš Dlugosz, iš rusiškų nupasakojimų. Net dabar laikoma, kas yra netiesa, kad Lietuvos Statutas buvo surašytas gudų kalba; tikrumoje tai yra senoji rytų bažnytinė kalba, kaip kad Vakarų vartojama lotinų ir graikų kalbos. Vėl Vilnius laikomas įsteigtas 1323 metais, nors tikrumoje šis miestas jau senais laikais prieš Kristų turi savo pradžią. Ne steigimas, o sostinės perkėlimas įvyko XIV a. Tad ar VI amžiaus prieš Kristų?" (Žiūr.: "Nepriklausoma Lietuva", nr. 21 (635), 1959.V.20. "Lietuviškojo romano klausimu").

Netrukus reagojo bolševikinių rusų okupuota spauda Lietuvoje, net per jų oficiozų "Tiesą" nr. 215 (5042), 1959 rugsėjo 13 d. Jie rašė užvardino: "...Nusideda tevaizduodamas tik kunigaikščius, bet ne karalius". Ten rašoma: "Emigracijoje atsidūrusių lietuvių rašytojas jau ilgas metas grauzia sunkus rūpestis dėl savo kūrybos, dėl jos tikslo, ir bendrai dėl tolesnio jų kūrybos likimo. Pavarčius emigracijoje leidžiamus buržuazinius laikraščius, jų pus-

lapiuose nesunku išgirsti karo audros nublokšto rašytojo aitrų nusiskundimą, kupiną nusivylimo balsą ar tragiską gaidą. Vis daugiau tokių rašytojų pradeda skausmingai suprasti, kad, atitrūkę nuo tautos kamieno, jie savo kūryboje tolsta ir tolsta nuo gimtosios žemės, gimtosios literatūros krantų. Jie mėgina ieškoti išeities, svarstyti kokių kelių pasukti savo kūrybą, iš kur pasisemti kūrybinių jėgų. Šitie ieškojimai atsispindi neseniai Los Anželos vieno klubo surengtose diskusijose romano klausimu. Kiek galima spręsti iš ataskaitos, idėtos viename laikraštyje, diskusijos dalyviai pareiškė idomių minčių ir pastabų. Jie, pavyzdžiui, susirūpinę, kad emigracijoje sąlygos romanui "kurti ir publikuoti plisti sunkėja", kad "įvairūs veiksniai ir konservatyvioji spauda" prievartauja rašantįjį, ir pan. Vienas dalyvis pažymėjo, kad iš Lietuvos išleisti knygos yra gavę ir skaitę V. Mykolaičio—Putino "Sukilėlius" ir J. Grušo "Herku Mantą". "Abu jie jam patiko" — pažymi laikraštis.

Skaitant diskusijų medžiagą labai aiškiai matyti, kokius klystkelius priėjo kai kurie rašytojai, kur jie raginami ieškoti kūrybinio išsigelbėjimo ir įkvėpimo. Kur kūrybos kryptis — į gyvenimą ar nuo jo, į dabartį, ar nuo jos? Į akis krinta diskusijos dalyvių atitrūkimai nuo dabarties, nuo gyvenimo problemų. Pasirodo, kad dabartis emigracijoje nesuteikia rašytojams kūrybinio impulso, jie bėga nuo šito gyvenimo, bijodami jo problemų. Rašytojai raginami atsukti į praeitį, tūkstantmečius atgal ir ten ieškoti darbo savo plunksnai. Kai kurie diskusijos dalyviai nepatenkinti, kad "romanuose per daug entuziastingai vaizduojami skurdžiai, nevenigiant pašiapos lietuvių didikams", kad "lietuvių rašytojai privalėtų atsakyti bakūzių kulto", o "ieškoti visuotinių temų". O "visuotinė temom" šitas ragintojas supranta išsivadėjimą atspindinti tautos gyvenimą, kosmopolitinę dvasia apkrėstus kūrinius. Vienas diskusijose kalbėjęs tiesiog pareiškė, kad užsienyje gimę ar augę lietuvių vaikai negali mylėti kūrinių, kur jie skaitytų apie lietuvių kaimietį. Suprantama, kad "veiksniams" nemalonu literatūroje matyti bakūzes ir vargingus valstiečius. Juk buržuazijos valdymo metais jie rūpinosi tik savo turtais. Vadinas, vaizduoti kaimą su ba-

Chicago policininkai tūso su demonstrantu, kuris buvo areštuotas, kai prie vieno namų buvo padėtas penkių pėdų degantis kryžius.

kužėmis ir atsilikusiu valstiečiu, reikštų pliekti tuos "veiksnius", o tai, žinoma, jiems visiškai nepatinka. Jeigu rašoma "apie aukštąjį luomą, tai vėl lietuvis rašytojas nusideda tevaizduodamas tik kunigaikščius, bet ne karalius. Kur Lietuvos karaliai?" — štai kur ragina rašytojus diskusijos dalyviai. Jiems nepatinka meilė ir pagarba paprastam žmogui, visa tai, kuo tauri ir humaniška yra lietuvių realistinė literatūra, geriausių jos atstovų kūryba. Jie lengva širdimi išsivadą demokratinių mūsų literatūros tradicijų. Visiškai aišku, kodėl emigracijon nublokšti rašytojai raginami atsigrežti į "IV — V amžių prieš Kristų", kaip sakė vienas kalbėtojas. Įvairūs "veiksniams", siekdami apsaugoti savo ramybę, ragina rašytojus nunsisukti nuo skurdžių dabartinio emigracijos gyvenimo klausimų, atsisakyti nuo paprastų žmonių vaizdavimo, ragina užsidaryti praeityje, bėgti nuo tikrovės, išsivadėti mūsų literatūros demokratinių tradicijų. Ar tai lietuviško romano kelias? Kodėl "veiksniams" neieško tikrųjų kūrybinio nevaisinumo priežasčių? Atitrūkimai nuo tėvynės, nuo to, kuo gyvena nūdienė Lietuva, emigracinės tikrovės tragiskumas gimdo kūrybinį išsekimą.

Šių ponų "filosofija" labai aiški. Žinia, kur jie suka: rašykite apie žiliausią senovę, bet, neduok die, nelieskite emigracinio dabarties gyvenimo; vaizduokite tik karalius ir kunigaikščius, bet ne paprastus žmones, didikus, bet ne valstietį. Juk viena aišku: bet koks doresnis emigracinės dabarties, paprastų žmonių

vaizdavimas kūriniuose būtų visiškai nenaudingas ir nepatogus susibankrutavusiems buržuaziniams nacionacionalistams". Po čia ištaisai pacituotų rašytojų "Tiesoje" pasirašė Bronius Raguotis.

Los Angeles Dailių Menų Klube diskutuotoji tema, kaip matome, okupuotos Lietuvos valdytojams buvo geliančiai skaudū. Ją norėjo pakreipti savon, bolševikinė švieson. Cituodami neišdrso paminėti Dailių Menų Klubo vardo, nedrįso paminėti jų pacituotų asmenų pavardžių: Dr. Pr. V. Raulinaičio, Bronio Railos, Algirdo Gustaičio, dr. Gr. Valančiaus.

Sovietinių okupantų oficiozui pritarė ir Vilniaus radijas, išskolijęs, baręs lietuvių rašytojus. Apie tai "Vienybė" nr. 38, 1959.X.2 rašė: "Vilniaus radijas apie rašytojus tremty. Vilniaus radijas (per Maskvą) paskaitė piktą komunisto R. Šarmaičio straipsnį (iš Tiesos) apie lietuvių rašytojus iševius, ryšium su Los Angeles, Calif., nagrūnė lietuviškojo romano klausimu.

Bolševikams nepatiko, kodėl buvo pakalbėta, jog lietuvių rašytojų kūryba turėtų daugiau liesti didingąją Lietuvos praeitį. Esą reikia "matyti, įžvelgti bei suprasti" dabarties, — tarybinio laikmečio kelią... o ne į kažkokią miglotą praeitį "dairinėti, ponai rašytojai"...

Tokia žinutė buvo paskelbta minėtame "Vienybės" numeryje. Šias eilutes rašantis to Vilniaus radijo pasisakymo negirdėjo, nei kitų ta tema rašinių nematė.

Štai jiems užkliuvo Los Anželėje esantis Dailių Menų Klubas, į kurį yra įsijungę įvairių sričių menininkai, žinomi plačiai lietuvių visuomenei. Apie Dailių Menų Klubą 1959 kovo 21 d. turėtų susirinkimą, kuriame buvusių diskusijų santarauka paskelbta "Vienybės" nr. 19, 1959.V.15 ir "Nepriklausomos Lietuvos" nr. 21, 1959.V.20, pasidilginusi atsiliepė okupuotos Lietuvos komunistinė "Tiesa" nr. 215, 1959 rugsėjo 15 d. Kaip žinome, to laikraštपालािको redaktorius "Pastabų" skyrelyje deda antraštę "...Nusideda tevaizduodami tik kunigaikščius, bet ne karalius", kurį pradeda: (Pacituoti du pirmieji kiniai, mūsų jau čia paskelbti)

Taip, gyvenama nelengvame lietuviškam romanui (aplamai lietuviškai knygai) emigraciniame gyvenime, mokama labai ir labai bragi duoklė už laisvę. Tatai neslepame, viešai ir drąsiai diskutuojame, rašome į mūsų lietuviškąją spaudą (ne buržuazinę, kaip ten nukreivėzojate) savo mintis laisvai ir plačiai paskleidžiame, net... iki okupuotos Lietuvos cenzorių. Jūs, sėdėdami Lietuvos sostinėje Vilniuje, gražijame Kaune ar mūrinėje Klaipėdoje gal nedrįstate net trijų žmonių tarpe pasikalbėti apie kultūrinius di-

dingos Lietuvos istorijos veikalus. Jūs bijotės emigracijoje kuriamos lietuviškos literatūros, kuri, Lietuvai tapus vėl nepriklausomai, sivilins ir degins komunistų Lietuvoje paliktus nuodus, lietuviui padės grįžti tyrant lietuviškan galvojiman. Jūs to bijotės, kaip žuvys dykumos karščio. Jūs savo melu, lietuviškai kalbantieji komunistai, norite pastatyti Lietuvos liaudį prieš tremties rašytojus. Jūsų melas gal laikysis iki lietuvių masė neskaityto (nes jūs — bolševikai — neleidžiote!) emigracijos lietuvių rašytojų raštų. Jūsų melas bus trumpas, nors jis yra komunistiniai piktas. Jūs, emigracinės lietuvių spaudos cenzoriai, leiate tulžį, kad mes raginame vieni kitus daugiau atsigrežti į senąją Lietuvos istoriją, į IV—V amž. prieš Kristų. Jums, "draugai" tai visiškai prieš stalinistinę ir chruščiovinę liniją, kuri lietuvių nori matyti nualintą, kuri plėšia ir terioja Lietuvą, kuri apredyti talkina jūsų taip nekentčiamai, kaip ašaka nesuvirškina mietuviui JAV-se, Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir kitur. Jūs, okupuotos Lietuvos politrukai, negalite net nesikoliodami parašyti paprasčiausio straipsnio ir tą savo "perliuką" užbaigiate: "Juk viena aišku, koks doresnis emigracinės dabarties, paprastų žmonių vaizdavimas kūriniuose būtų visiškai nenaudingas ir nepatogus susibankrutavusiems buržuaziniams nacionalistams". "Argumentai" visiškai kaip tėvo, mokytojo, išminties indo Juzefovičiaus Stalino laikais...

Kaip iš jūsų elgesio matyti, jūs dabar drebate prieš tremties rašytojus. Emigracijos lietuvių rašytojai galvoja, jų pareiga dirbti savajai tautai, kiek jėgos ir tikrai nepatogios lietuviškai knygai sąlygos leidžia. Bet mes nedrebame prieš jus, nes mūsų sąžinė švari, nes name su lietuvių tautos priešais". Toksai lyg ir atsakymas buvo paskelbtas 1959 metų "Garso" nr. 42. Jau kelintas mėnuo dėl Lietuvos karalių, kunigaikščių besivoginčiantiems gal nebuvo žinoma ta tema pradėtų diskusijų pradžia, ir tuo reikalu pasisakymai okupuotą Lietuvą valdančiųjų.

Jiems atsakyla

JAV-se leidžiamam laikrašty "Garsas" nr. 42, 1959.XII.10 atspausdintas (lg) rašinėlis Raudonieji Lietuvos spaudos cenzoriai jaudinasi taip skamba: "Lietuvos okupantas lietuvių tautos sunaikinimo siekia stengdamasis išmūšti lietuviškos istorijos, kultūros pagrindą. Jis nori ne tik iš žmonių atminties, bet ir iš knygų, muziejų išnaikinti didingą Lietuvos praeitį, geisdami, kaip vergams įbrukti, būk lietuviškas gyvenimas prasidėjęs tik bolševikams atėjus. Esą ne kas kita, bet žmogžudžiai komunistai pradėję Lietuvą... atstatyti ant tikrųjų pagrindų, tik susaudžius, išvežus, Sibire nukankinus šimtus tūkstančių lietuvių. Toji komunistų, lietuvių tautai mirtinai žalinga politika, be visokiausios rūšies prievartavimų, kankinimų, grasinimų, teroro, tyčiojimosi būtų nereikšminga, jei neturėtų jiems palankių raštų, knygų. Komunistai neretai verčia dabar Lietuvoje lietuvių rašytojus, žurnalistus rašyti okupantui palankiai.

Pasibaigus bolševikinei okupacijai paaiškės, kas ir kaip buvo nukankintas, prievartautas ar išprievartautas. Nesitenkina emigracijoje esančių politinių organizacijų, paskirų veikėjų puolimais, jiems "pergalingai" po kaklu pakabinami svastiką, taigi reikalas baigtas...

Štai jiems užkliuvo Los Anželėje esantis Dailių Menų Klubas, į kurį yra įsijungę įvairių sričių menininkai, žinomi plačiai lietuvių visuomenei. Apie Dailių Menų Klubą 1959 kovo 21 d. turėtų susirinkimą, kuriame buvusių diskusijų santarauka paskelbta "Vienybės" nr. 19, 1959.V.15 ir "Nepriklausomos Lietuvos" nr. 21, 1959.V.20, pasidilginusi atsiliepė okupuotos Lietuvos komunistinė "Tiesa" nr. 215, 1959 rugsėjo 15 d. Kaip žinome, to laikraštपालािको redaktorius "Pastabų" skyrelyje deda antraštę "...Nusideda tevaizduodami tik kunigaikščius, bet ne karalius", kurį pradeda: (Pacituoti du pirmieji kiniai, mūsų jau čia paskelbti)

Dieta

— Mudu su savo vyreliu nuo šiol pasidarė vegetarai!
— Tai ką, daktarai uždraudė mėsą valgyti?
— Ne daktarai, tik bučeris kredito nebeduoda...

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

TAIP
TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS.

4 1/2%
INVESTMENTUS

TAUPYMO SASKAITOS IKI \$10,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ISTAIGOJE.

5 1/2% PASKOLOS NAMAMS
PIRKTI IKI 25 METŲ
NERA PABAUDŲ UŽ ATMOKEJIMUS.

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.
 1447 S. 49th St., Cicero 50, Ill.
NEMOKAMAS PARKINIMAS
 Tel. 656-6330 ir 242-4395
 Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate 4 1/2% per annum
 Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

4 1/2%

DISTRICT SAVINGS
 3430 SOUTH HALSTED • CHICAGO 8, ILLINOIS

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, 9 - 4; Thursday, 9 - 8; Friday, 9 - 6; Saturday, 9 - 1; Wednesday closed.

ALBERT T. AUKERS, PRESIDENT

"Where people make the difference"

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
 In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
 metams \$13.00
 pusei metų \$7.00
 trims mėnesiams \$4.00
 vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
 metams \$16.00
 pusei metų \$8.00
 vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
 Chicagoje ir priemiestiuose
 metams \$15.00
 pusei metų \$8.00
 trims mėnesiams \$4.00
 vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

POLITINĖ ETIKA IR KULTŪRA

P. STRAVINSKAS

POLEMIKA LAISVINIMO KLAUSIMAIS

1

Perėjais metais, susidėjus tam tikroms aplinkybėms, sąjūdiškasis demokratas, atėjau į "Naujienas", socialdemokratų laikraštį, pasisakyti Lietuvos laisvinimo klausimais.

"Naujienos" paskelbė eilę mano straipsnių taja tema. Nors šio laikraščio redaktorius ir jo artimieji bendradarbiai, greičiausia, ne su visomis mano mintimis sutiko, bet man buvo didžiausia laisvai pasisakyti ir niekas mane neįžeidinėjo čia dėl tų mano vietomis skirtų minčių.

"Naujienose" aš, iš tikrųjų, jaučiausi, kaip svečiuose pas savo gerus draugus.

Skelbiant "Naujienoms" tuos mano straipsnius, "Dirvos" redaktorius mane prašė taip pat ir "Dirvai" lokiu straipsnių parašyti. Dar pridūrė, kad to pagaiduojas taip pat ir p. Rastenis. "Dirvos" redakcinio kolektyvo narys. Sutikau vėliau tai padaryti.

Šių metų pradžioje susitariau su "Dirvos" redaktorium, (1) kad jis paskelbs savo laikraštį kokius 12-ką mano straipsnių, mano nuomone, dėmesio vertais laisvinimo klausimais, (2) kad po to leis kitiems anais klausimais pasisakyti, (3) kad, pagaliau, bus man duotas žodis savo kritikams atsakyti.

Susiplanavau medžiagą 12-kai straipsnių. Žinodamas, kad skaitytojai nemėgsta sunkesnių, ypač teisinių (daugiausia Vilka liečiančių) klausimų, nusprendžiau pirmuose šešiuose straipsniuose paliesti tik labai bendrus, lyg ir įvedamuosius dalykus, o tiesiogiai laisvinimo (ypač gi Vilko) problemą nagrinėti antrajame dalyje, būtent, sekanciuose šešiuose straipsniuose.

Redaktoriui, pirmiausia įteikiau tuos šešis pirmuosius straipsnius, pastebėdamas, kad sekancius šešis pateiksiu vėliau, ir ten bus liečiami tiesiogiai laisvinimo klausimais, kalbama iš esmės.

Vėliau, redaktoriui pageidau-

ka", nors, kaip sakiau, apie patį Vilka man ten nedaug teko parašyti, kadangi buvo man sušaurinta laisvė ta tema pasisakyti (šešių straipsnių medžiaga, kaip minėjau, turėjo būti suvesta į du straipsnius). P. V. Rastenis darė priekaištų ir redaktoriui, kam jis leides man "Dirvoje" "vilkologijos" paskaitas skaityti, nors pernai gi jis pats per tą pat redaktorių davė man sugestiją į "Dirvą" laisvinimo klausimais parašyti.

5) Peržengęs visas padarumo ir savo garbės ribas, mano oponentas, pagaliau, ėmė grasinti man, kad nedrįsčiau jam ir tą "kritiką" atsakyti. Net dviejuose savo straipsniuose jis garsino, kad, girdi, skaitytojai mano toms "vilkologijos" paskaitomis nepatenkinti.

Bijojamas to mano atsakymo, — mat, aš skaitytojams pažadėjau jam atsakyti, — p. V. Rastenis savo kritika baigė, štai, kokiais "gražiais" žodžiais:

"Ar nebus paties didžiausio pasibaisėjimo skaitytojams sukėles pažadas dar atsakyti į šias kritines pastabas..."

Šis visai jau nesivaldančio mano oponento teigimas, pirmiausia, yra labai keistas ir nelogiškas (a), o be to dar ir "Dirvos" skaitytojus įžeidžiantis (b).

a) Kodėl keistas ir nelogiškas? Gi nesuprantama, ką tie "Dirvos" skaitytojai gali mano atsakymo taip baisiai bijoti. Gi jie nieko bioga nėra padarę ir niekuo nenusikalte. Bijoti to atsakymo galėtų tik pats mano oponentas, prirašęs savo vad. "Kritinėse pastabose" gausybę beprasmybių, nonsensų, pridargęs eibes teisinių ir kitų klaidų, parodęs tiek daug nesąžiningumo, blogos valios, ydininis, nusikaltes man ir viešajam interesui, visuomenei, ypač gi tiems "Dirvos" skaitytojams.

b) Kodėl tas teigimas skaitytojus įžeidžiantis? Argi nėra įžeidimas žmogaus, skelbiant, kad jį ima kažkoks "pasibaisėjimas" dėl nieko? Pasibaisėjimas, siaubas arba kilaikas žmogų gali imti tik dėl kokio baisaus pavojaus, pvz., dėl žemės drebėjimo, dėl atominės bombos sprogdimo, bet ne dėl mano atsakymo p. V. Rasteniui ir jo vad. "Kritinės pastabas" ... Sunku ir įsivaizduoti, kad rimtas ir sveikų nerū žmogus, redakcinio kolektyvo narys, rašytų savo laikraštį tokius niekus ir bandytų sukelti paniką skaitytojų tarpe tokiais "baisiais pavojais", kaip mano atsakas jam ir kritikos straipsniu...

Konstatavimai ir išvados: Tenka konstatuoti: 1) kad p. V. Rastenio, prasišūsiu mūsų politiko ir buv. profesinio žurnalisto, toks ne-

visada esu už puolamąjį. Tik gerai išitikęs, miniai pritarit imu. Niekados dar nesu buvęs su nekla ja minia, kurie šaukia — nukryžiuokite! Vėliau, po gero ko pusvalandžio, p. Tysliaviene pati ėmė tą savo skaudų pergyvenimą pasakoti. Išdėstė savo gyvenimo skaudų epizodą. Jos veidus suvilgė ašara... Nusiskundė žmonėmis. Iš arčiau, išsikalbėjus, atrodė, kad tikrai ji kitaip negalėjo pasiūlyti, jei šventai norėjo vėlioniu valią įvykdyti. Juk laikas, nežinau kokia kryptimi gali gyvenimą pasukti. Kas gi tada?

Vėliau, nukreipiau temą kitama linkme. Ji pasakojo apie teatrą, menininkus, rodė atsisvežtas įvairias programas bei kitus suvenyrus. Apšnekėjome pažįstamus ir nepažįstamus. Pasakojo jū nuotakas... pasakojo. O kitaip kaip? Ką gali žmogus iš ten griežes daug pasakyti? I kokią padėtį pastatysi ten likusius? Pagalvokite! Tada gal mažiau ir karščiuotis reiks.

Pagaliau, sako ji, svetj vidur vedą kur gražu. Jei norė-

Dr. Stephen Ward, vyriausias sekso ir saugumo skandalo Anglijoje kaltininkas, mirė rugpjūčio 3 d. Ilgoniškie nuos perdėles dozes vaistu. Šioje nuotraukoje jis parodomas su Julie Gulliver.

NEW BUFFALO, MICH.

Dvejos sukaktuvės New Buffalo yra prie pat Michigan ežero. Tai, palyginti, nedidelis miestelis. Anksčiau tai buvo savo rūšies kurortas, kur vasarą suvažiuodavo daug vasarotojų. Tačiau vėlesniais laikais čia ir pastovijų gyventojų skaičius padidėjo, o tai daugiausia dėl to, kad pradėjo pensininkai apsigyventi. Jų skaičius vis auga, ir jie yra įvairių tautybų. Jau nemažas būrys ir lietuvių pensininkų čia įsikūrė. Visi jie turi namelius su pusėtinais plotais žemės. Vasaros metu jie tad triūsiasi apie namus bei savo darželiuose, kuriuose auga visokiausios gėlės, įskaitant jurginus ir rūtas. Augina taip pat daržoves: agurkus, kopūstus, morkas, pomidorus (tomeites), bulves ir kitka.

Kai vieni su antrais susitinka, tiai didžiuojasi savo pranašesniais burokais ar tomeitėmis. Vieni sako, kad jų kopūstai geresni, o kiti, — kad jų bulves.

grauz pasielgimas su savo partneriu, dargi paties iniciatyva pasikviestu į savo laikraštį svečiu, yra šiurkštus politinės ir žurnalistinės etikos pažeidimas;

2) kad ištūmimas savo partnerio iš diskusijos lauko (iš laikraščio, kuriame diskusija pradėta), atėmimas jam žodžio ir nedavimas jam padarytu priekaištus atsakyti, yra nedžentelmeniškas, neritūškas, negarbingas;

3) kad tokiomis sąlygomis p. V. Rastenio vaizduojamasis neva ginčo laimėjimas, yra tikras jo pralaimėjimas, ne teikiąs tam įsivaizduojančiam "laimėtoju" jokios garbės.

Iš to, kas pasakyta, darome išvadą, kad mūsų politinė etika ir politinė kultūra yra apgailėtina žemo lygio.

Pastaba: Sekantį kartą str. "Nenusisekusi politika", pasirodysiu, ko verta p. V. Rastenio kritika.

Tai tik taip sau. O kai kas ko neturi, tai paprastai kiti tuos aprūpina, — aprūpina daržovėmis. Vadinasi, sugyvename gražiai, kaip geriems kaimynams pritinka.

Mūsų dvi pensininkų poros pamėnėjo savo vedybinio gyvenimo sukaktuves liepos 23 d. Tos dvi poros — tai Justinas ir Elžbieta Areskai bei Juozas ir Valerija Pučkoriai. Sukaktuvės pasitaikė tą pačią dieną, tačiau su sukaktuvų metais skirtingi: Areskai minėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį (auksinį jubiliejų), o Pučkoriai — 46 metų.

Liepos 28 d. Juozas ir Valerija Pučkoriai surengė labai puikų balių, pasikviesdami jubiliatų Areskai ir daugiau svečių ir viešnių į savo puikią rezidenciją. Salus apdėjo visokiais valgiais ir gardumynais. Gėsimėlių irgi buvo visokių.

Valerija vis ragino svetelius valgyti ir žiūrėti, kad niekam nieko netrūktų. Juozas iš visokių butelių pilstė gėrimus. Tad sveteliai valgė ir gėrė, viešniams jubiliatams linkėdami su lauktu deimantinių sukaktuvų, o kitiems — auksinių. Pietų metu Valerija Pučkorienė iškėlė Areskams lėkštę, ant kurios auksu buvo atžymėta 50 metų. Svetčiai paplojo ir palinkėjo ilgiausių metų.

Pobūvyje dalyvavo: P. King su žmona, J. Areska su žmona, K. Petrokas su žmona, ponis C. Greg ir, žinoma, šeimininkai Pučkoriai.

Po pietų apžiūrėjome puikų Pučkorių daržą bei šiaip leidome laiką pokalbiuose. Ir justa nepajutome, kad jau ir vakarėlis prisitartino. Ponis Pučkorienė ir vėl pradėjo stalą ruošti ir visokius gardumynus nešti, o Juozas su gėrimais sukintė. Tad ir vėl tiem pilvam teko pakutavoti... Tai taip praleidome liepos 28 d. gražioje Pučkorių rezidencijoje. Išsiskirstėme vėlai vakare, linkėdami šeimininkams ilgiausių metų.

kėlimas! Skambės varpai, giedos parapijų chorai ir taip, kaip anksčiau Lietuvoje! Užmirš žmogus kitų padarytas skriaudas, bus šviesu... Sėdžiu autobuse ir galvoju, kad tikrai Velykos tik po trijų dienų. Šventiškas savaitgalis. O aš klajūnas čia kur tai trunkausi. Man norėtųs, kad šios šventės persoktu laip, jog aš nei nepastebėčiau. Jaučiau, kad nervuojuosi... nemėgstu šventės leisti svetur. Kaip bebūtų — namuose geriau.

Pasitiko piktį šunes, kurių jau ir su pirmu vizitu bijojau. Šeimininkė subarė juos. Jie sulindo į vidų. Ak, nebarkite per daug savo sargų. Jie atlieka savo pareigą puikiai, — pajaukavau.

Zengiu cementiniu laku. Kartais sulūžta užmintas sausas šakalys po mano kojomis. Negaila jo. Vis viena jau atgyvenęs. Jau ir viduje. Jauku ir šilta kiek kitaip. Čia randu ir pirmąjį kaltininką — Salomėja. Juk ji pirmąjį filmą susuko, dėl to aš čia.

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Bado riaušės Kinijoje

I Amerikos vyriausybės rankas pateko slapsti komunistinės Kinų armijos dienynai, kuriuose aprašomi neramumai, kilusieji 1960 ir 1961 metais dėl bado. Kaip JAV vyriausybė tuos griežtai slaptus dokumentus gavo, ji, žinoma, nesako.

Jie susidėjo iš 29 numerių Veiklos Biuletenio, kurį leidžia Kinų Liaudies Laisvinimo armijos Generalinis Politinis Departamentas. Kas juose diena iš dienos aprašyta, įvyko 1960 metų antroje pusėje ir 1961 metų pirmoje dalyje.

JAV ekspertai, tuos aprašymus išanalizavę ir aprūpinę komentarais, davė juos Kongreso Knygynui padaryti nuorašus, kurie bus pardavinėjami mokslininkams, po \$40 dolerių už kiekvieną rinkinį, sudarantį 1,000 puslapių.

Smulkiai aprašyti minėto laiko įvykiai liečia syarbią Hunan provinciją, šiaurėje nuo didmiesčio Kanton, turėjusią 50 milijonų gyventojų.

Žmonės tenai badavo ir kėlė riaušes. Prie jų dėjosi provincijos milicininkai ir reguliarios armijos dezertyrai. Jie rengė protesto demonstracijas, žudė komunistų partijos pareigūnus, daužė valdžios istaigas ir naikino susisiekimo priemones.

Desperacijos ir keršto apimtas minias malšino ištikimi Peipingui armijos daliniai. Kiek žmonių buvo užmušta šitose kautynėse, armijos politinis departamentas savo aprašymuose nepažymėjo. Bet Peipingo diktatoriai buvo nusigande.

Jie nuginklovo miliciją. Kariuomenei, kurios dvasia buvo nusmukusi, jie padidino maisto porcijas. Gavo daugiau maisto ir artimieji kareivių giminės. Pagaliau, valdžia įsakė leisti badaujančioms apylinkių sodiečiams eiti valgyti į kareivines ir liepė dalinti ūkininkams maisto produktus iš armijos sandėlių.

Tokiu būdu, vienus šaudydama, kitiems teikdama lengvatų, Mao Tse-tungo diktatūra valstiečių riaušes numalšino. Valdžią išgelbėjo ištikimų armijos pulkų drausmingumas, įskiepytas jiems pilietinio karo metais.

Kinijos kaimiečiai yra labai darbštūs, kantrūs ir klusnūs žmonės. Laisvės jie niekad neturėjo. Kas juo valdo, to jie klauso. Jie kelia maistą tikrai tada, kada jie nebūti ko valgyti. Bet išbadėjusios masės veikia tik savo apylinkėje, nesutarusios su tokiais pat vargšais kitoje apylinkėse. Platesnio susisiekimo priemonių jie neturi. Todėl prieš centralinės valdžios ginkluotą jėgą jie negali atsilaukyti, — jei tik pasilieka valdžiai ištiki-

ma kariuomenė. Bet Hunano provincijoje jau kareiviai buvo pradėję dėtis prie maistininkų.

Idomu, kad tie aukščiau paminėtuose dokumentuose aprašytieji įvykiai buvo nežinomi laisvajam pasauliui daugiau, kaip per metus laiko. Juos slėpė Bambuko Uždanga. Ejo gandai, bet nedaug kas tenorėjo jų tikrumą tikėti. O Vakaruose esama "žinovų", kurie duodasi komunistų propagandos mulkinami. Jie sklaidė ir tebeskleidžia pasakas apie "pažangos" stebuklus Mao Tse-tungo imperijoje.

Jie padeda parsižadavusiems Maskvai komunistams, kurie bugnija apie Kinijos "socializma".

KELIONĖJE PENKIASDEŠIMT DIENŲ

JUOZAS KARIBUTAS, Hollywood

10.

(Tęsinys)

Akt. Vasiliauskas vakare atvyko pas mane ir nusivėžė pas akt. Toską Daubaraitę-Skabeikiene. Nustebau, Toska nepasikeitusi. Po tiek metų! Kalbų, planų begalės. Aptarėm kai kuriuos teatro bei filmo reikalus. Juk reikėtų palikti kas nors nemirštamą. Laikas bėga, išvažiavom dar veik jaunuoliai, o dabar. Tad reikėtų kas nors palikti, kas ilgus laikus bylotų apie mūsų buvimą.

Visi įsikūrę neblogoi. Visi dar atrodo gerai ir visi galvoja kada nors ir Los Angeles atsikelti gyventi. Bendrai, apie Kaliforniją daug teiraujasi ir svajoja. Reik manyti, kad kada nors čia gali likti didžiausia lietuvių kolonija.

Su teatralais pralaidžiau visą vakarą. Prisiminėm anuos laikus, apkalbėjome visokią imanomą ir neįmanomą veiklą. Jie išlikę vis tokie, kokius

pažinau, nuoširdūs ir malonūs.

Nė nepamačiau, kaip vakaros prabėgo, o čia nedaug jų teturiu. Dar šventės užklumpa! Velykos jau čia pat. Pajuntu širdyje švenčių nuotaiką ir galvoju, kad pasigiesiu namų. Niekad švenčių nepralaidžiau svetur. Čia daug turriu lankyti, bet vakarų išdailinti vieno į du bei tris, — negaliu. Kaip kam gal tik paskalbinsiu, — nutariau.

Grįžom į namus, jau buvo po dviejų nakties. Raktas pamirštas. Dūrys užrakintas. Svetys turi veržtis — baladotis. Et, nemaloni situacija.

Aplankiau "Vienybę"

Būdamas Brooklyne 1959 m. pirmą kartą lankiau vadinamąjį seniausį laikraštį šiam krašte — Vienybę. Tada velionis J. Tysliava buvo kur tai išvykęs. Priėmė mus ponis Valerija Tysliaviene. Tada išsinešiau gražiausius is-

pūdžius. Buvau dėkingas akt. Vytauti Žukauskui su ponis, kurie man pasiūlė tą kelionę. Ši karta buvo kiek kitaip. Pats keliu jau susiradau. Vietą jau buvo žinoma.

Paskambinau. Atsiliepė "Vienybės" leidėja p. Tysliaviene. Ji domėjosi mano kelione ir užprašė būtinai aplankyti. Turėsiu nors prabėgomis užsukti, — atsakiau.

"Vienybė" šiuo metu susilaukė daug nepalankių nuomonių, yra sukėlusį įvairiausių spėlojimų bei įtarinėjimų. Rodos, velionis Tysliava paliko "Vienybę" gerame kelyje, kas gi nutiko? Stai va, ką tik kelionėje girdėjau įvairiausių įtarimų-komentarų.

Savo laiku "Vienybė" buvo mane labai užgavusi. Vienos labai jau krikščioniškos klėtos per tą laikraštį buvau apšmeižtas. Atsiprašau. Negalima būtų sakyti, kad tai kokios nors organizacijos, bet privaičių prie Dievo stalo labai dažnai slenkančių asabų. "Vienybė" jiems patalkino. Nors kiek teko patirti, dabar apgailėstauja tos savo padarytos klaidos. Bet kas kada

buvo, — kam dėl to eiti į ožiamąsi. Nusprendžiau būtinai užsukti.

Buvo įpusėjęs pusdienis, kai aš pasibeldžiau į "Vienybės" duris. Pasitiko pati leidėja — Tysliaviene. Buvo paprasta, nuoširdi, kaip ir tada, kai pirmą kartą ją mačiau. Tik kiek dabar sujauđinta visų nemalonių įvykių, ypač vyro mirties, — atsakiau.

Labai nenorėjau paliesti jos tą skaudžią žaizdą, kuri jau aštriais "peiliais" spaudos buvo apipiaustuja... Girdi, kam skubėjo vežti vyro palaikus! Kam darė tą ir tą, kam neilaukė, ir taip toliau. Čia aš esu niekada nekeičiamos nuomonės — žmogus Tvarko Savo Reikalus Taip, kaip jam atrodo geriau. Jis vienas žino visas savo gyvenimo aplinkybes ir pagal jas viską koordinuoja. Visada žmonės pirmiausia ieško pasmerkimui kelių. Tada po to jie lyg lengviau atsipūčia. Skandžiai esu gyvenime žmonių bei reikalų įtartas, užgautas. Gal dėl to

visada esu už puolamąjį. Tik gerai išitikęs, miniai pritarit imu. Niekados dar nesu buvęs su nekla ja minia, kurie šaukia — nukryžiuokite! Vėliau, po gero ko pusvalandžio, p. Tysliaviene pati ėmė tą savo skaudų pergyvenimą pasakoti. Išdėstė savo gyvenimo skaudų epizodą. Jos veidus suvilgė ašara... Nusiskundė žmonėmis. Iš arčiau, išsikalbėjus, atrodė, kad tikrai ji kitaip negalėjo pasiūlyti, jei šventai norėjo vėlioniu valią įvykdyti. Juk laikas, nežinau kokia kryptimi gali gyvenimą pasukti. Kas gi tada?

Vėliau, nukreipiau temą kitama linkme. Ji pasakojo apie teatrą, menininkus, rodė atsisvežtas įvairias programas bei kitus suvenyrus. Apšnekėjome pažįstamus ir nepažįstamus. Pasakojo jū nuotakas... pasakojo. O kitaip kaip? Ką gali žmogus iš ten griežes daug pasakyti? I kokią padėtį pastatysi ten likusius? Pagalvokite! Tada gal mažiau ir karščiuotis reiks.

Pagaliau, sako ji, svetj vidur vedą kur gražu. Jei norė-

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. tel.: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadien. nuo 1-5, treč. ir šeštadien. tik susitarus.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

DR. BR. GAIZIONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArdens 3-7278

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Tel. Ofiso: 247-0490, Rezid.: 737-1377

DR. V. KAUPAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ligos
736 WEST 35th STREET
(Bridgeport Medical Arts)
Val. vak.: 6-8, Sešt. 10-1. Trečiad.
susitarus. Dienos metu tel.
CA 5-3010

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet,
antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad.
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais už-
daryta. Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmad., antrad., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadie-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIbson 8-6195
Prima ligojus pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiama, tai tel. GI 8-6195
arba GI 8-6198

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampus Halsted ir 31-os gatvių)
ATOSTOGOSE IKI RUGPĖČIO
12 DIENOS.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PRospect 6-5084

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8,
Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad.
uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠEREMAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

Tik pas
SPECIALISTA
Geriausiai apsimoka pirkti
oro vėsintuvą.
TUOJ PRISTATOM.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Aldars kasdien be sekmad.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmad-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. - Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Mūsų dideli traukai - naujauji kraustymo traukai
Išgų metų patyrimas - Pigių ir švelnių patarnavimų
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. WAilbrook 5-9209

Humboldt Parkas

Humboldt parkas yra vienas
iš gražiausių Chicagoje. Ten
yra du pusėtinai ežerėliai ir po-
ra salų, gražus gėlynas, keli
dideli granito paminklai:
Kosciuškos, Leif Ericsono, A.
von Humboldto ir Fritz Reu-
terio.

Kiekvienų metų pavasarį
lenkai surengia dides iškil-
mes prie Kosciuškos pamink-
lo. Tą pat daro ir norvegai.
Jie iškilmes rengia prie Leif
Ericsono paminklo. Mat, Eric-
sonas menamai pirmas atrado
Ameriką.

Vasaros metu per du mė-
nesius, būtent liepos ir rug-
piučio, yra duodami gražus
koncertai muzikos ir dainų.
Koncertai vyksta antradienį

Dešimtmetis radijo veikloje

Lietuviai paprastai nusipel-
niusius asmenis prisimena ir
pagerbia, kai jie išsiskiria iš
gyvųjų tarpo. Kol jie gyvi, tai
mažai kas į juos tekreipia dė-
mesį.

Jei planuojate išeiti į pensiją

Socialinio draudimo įstaiga
ragina pensijos amžiaus su-
laukusius asmenis aplankyti
tos įstaigos skyrius ir patirti
apie savo socialinę apdraudą.
Turėdami tas informacijas,
pensininko amžiaus sulaukę
asmenys galės apsispręsti, kas
jiems reikia daryti, - išeiti į
pensiją, ar ne.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Legionierių paradas

Apie šėši tūkstančiai legio-
nerių maršavo Michigan av.,
vidurmiestyje, sekmadienį po
pietų.

Prisipažino nužudęs 81 metų moterį

Policija praneša, kad sek-
madienį Charles Abrams, 23
metų bedarbis, gyvenęs 2215
W. Hubbard, prisipažino nu-
žudęs 81 metų Alice E. Bōw-
man, kai toji pasipriešino api-
plėšimui. Apiplėšime dalyva-
ves ir jo bėtuolis.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

IS CHICAGO IR APYLINKIŲ

Legionierių paradas
Apie šėši tūkstančiai legio-
nerių maršavo Michigan av.,
vidurmiestyje, sekmadienį po
pietų.

Prisipažino nužudęs 81 metų moterį

Policija praneša, kad sek-
madienį Charles Abrams, 23
metų bedarbis, gyvenęs 2215
W. Hubbard, prisipažino nu-
žudęs 81 metų Alice E. Bōw-
man, kai toji pasipriešino api-
plėšimui. Apiplėšime dalyva-
ves ir jo bėtuolis.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Pagerbė buvusį karalių

Fraternalis arų ordinas
(Fraternal Order of Eagles)
savo suvažiavime, įvykusiame
Čikagos Pick-Congress viešbu-
tyje, pagerbė buvusį Jugosla-
vijus karalių Petrą 11.

Paminės Hirošimą

Moterų taikos organizacija
šiandien vakare rengia para-
dą, kuris prasidės 8 val. Nuo
Randolph ir Michigan bus žy-
giuojama į Grant parką. Pa-
rado dalyviai nes žibintus.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mėnesio Charles
Silk mirė American ligoninė-
je, kur jis buvo nuvežtas po to,
kai iškrito iš lopšio.

Nelaimė atsitiko naktį, kai abu tėvai miegojo.

Nelaimė atsitiko naktį, kai
abu tėvai miegojo.

Atpigino gazoliną

Standart paskelbė, jog ji at-
pigina gazoliną pustrečiu cen-
tu galionti.

Užsimušę iškritę iš lopšio

Pustrečio mė

PRIEŠ GIRTAVIMĄ SILPNI ĮSTATYMAI

Birzuose įvyko šurpūs atsitikimas: naujųjų metų išvakarėse prisigėrus P. Gavrilo vas mirtinai sužalojo savo motiną. Už šį nusikaltimą pavergtos Lietuvos vad. Aukšč. Teismas Gavrilovą nutiesė aukščiausiam bausme — sušaudyti. Birzuose įvyksta ir daugiau nusikaltimų, mirčių susisiekimo nelaimėse ir, vis kaltas alkoholizmas. Birzuose gyvenęs advokatas T. Stungurys Tiesoje" (149 nr., birž. 29) teigia, kad per 12 metų jam retai tekę teisme sutikti vyrą, kuris nusikaltimą būtų padaręs buvęs blaivus.

Stungurio nuomone, Lietuvoje esą blogi reikalai, nes ne visur laiku užkertamas kelias blogiui ir per daug reikiama abejingumo. Svaiginamųjų gėrimų prekybininkams rūpi pelnas, tad ar stebėtina, kai dažnai rajonų centruose "ūžia, pleška restorane ar kaviniėj susirinkę žmonės". Esą, jei uždrausta prekiauti "baltaja", tai lengvai randama išeitis: pardudama kiek kam patinka "spalvotosios" o jos stiprumas esąs visai vienodas.

Biržų gyventojas ta proga primena, kad vis dar "kai kur madoje pakrūmėj išsunkta degtinė", stiprus, "dustu" vadinamas alus. Jų gamyba ir prekyba dažniausiai užsimitina, biržiečio nuomone, tie, kurie vengia darbo mieste ar kolchoze. Nors prieš naminės varymą, prieš girtavimą lei-

džiami įstatymai, tačiau net ir kom. partijos CK-to plenumas pripažinęs, kad toji kova prieš girtavimą kai kur dar ir susilpnėjusi. Dabar priekaištaujama kolektyvams ir vad. draugiškiems teismams — šie iš anksto nepasirūpinę įspėti ar parodę per didelį pakantumą "stiklelio būčiams".

Draugiškiems teismams svarstant nusikaltėlių, buvusių alkoholio įtakoje, bylas, pasireiškia savotiška elgsena kaimynų atžvilgiu. Teigiama, kad abejingumas savo kaimynų atžvilgiu apsunkina kovą prieš girtuoklius. Visuomenė sunkiau pagriebti nedorėlį už pakarpos, jei žmonėms, biržiečio advokato nuomone, nerūpi, kodėl jo kaimynas pareina iš darbo girtas, skriaudžia žmoną ir vaikus, jei tie žmonės dar bando ir užstoti girtuoklį, nenorėdami su juo susipykti.

Kadangi kovoje prieš Lietuvoje nepaprastai paplitusį alkoholizmą, girtuokliavimą negalima apsiriboti tik įstatymų numatytais kovos būdais, tai dabar jau šaukiama: vėskite aiškinamąjį, auklėjamąjį darbą. Mokytojai, teisininkai, gydytojai raginami sustiprinti priešalkoholinę propagandą, nes iki šiol ji buvusi silpna ir proginė. Skatinama dar daugiau galvoti apie lietuviškąjį jaunimą, nes ir jam nesvetimas girtuokliavimas. Sveikatos apsaugos ir Kultūros ministerijos paragintose organizuoti antialkoholines paradas, o svaigalų žalą turėtų vaizduoti ne tik spauda, bet ir kina per apžvalgas, kronikas. Sakoma — turės mažėti nusikaltimai, kils moralė, nes... kovojama už naują, "komunistinę visuomenės žmogų". O juk tikrumoje tos kovos už naują žmogų apsvaiginti piliečiai dar labiau skandinas degtinėje ir dažniau vykdo įvairius nusikaltimus. (E)

Vaidelis iš nepriklausomos Lietuvos laiku

kur ryto metą buvo padaryta skubi operacija. Vėliau teko ir antrą operaciją daryti, tačiau ir tai nepadėjo, — mergaitė mirė. Tai jau antra tokia tragedija Ravenų šeimoje. Prieš dvejuis metais mirė devynių metų sūnus Robert, taip pat prieš devintąjį gimtadienį.

Pradeda aprimti

Sekmadienį prie 5600 S. Green buvo areštuoti 21 jaunuolis, kai jie neklusėdė policijos ir tęsė demonstraciją.

Kaip žinia, ten jau kelinta diena tęsiasi demonstracijos prieš tris negrų šeimas, kurios atsikraustė gyventi į tą apylinkę (Morgan st.).

Policija visą laiką saugo namus, kuriuose apsigyveno negrai. Pradžioje ten susirinkdavo didžiulės minios žmonių ir įvykdavo riaušius. Dabar demonstracijos yra tvarkingesnės ir demonstrantų skaičius sumažėjo.

Policija apklausinėja apylinkės gyventojus

Pereitos savaitės ketvirtadienį buvo nužudyta 8 metų Diane Taylor, gyvenanti 5601 West End. Ji buvo surasta apie pusantros mylios atstume nuo savo namų prie vieno garažo. Surasta ji buvo negyva, peiliu subadyta ir išprievartauta. Iš visko atrodo, kad tai siaubinga darba atliko sadistas išsigimėlis.

Prisimenama, kad iš tos pat apylinkės prieš kelis metus buvo pagrobta penkiolikos metų mergaitė, kurios kūnas vėliau buvo surastas Michigane

ezere. Mergaitės kūnas buvo supiaustytas ir sudėtas į dėžes. Visos pastangos surasti tos bausios žmogžudystės kaltininką nuėjo niekais.

Kadangi yra panašumo tarp anos ir dabartinės žmogžudystės, tai policija mano, kad tai bus vieno ir to pat kriminalisto darbas.

Paskirti yra 24 detektyvai, kurie apklausinėja visus gyventojus toje apylinkėje, kur gyveno nužudytoji Diane Taylor. Norima patirti, kas ketvirtadienį matė mergaitę, ir kur bei su kuo.

Norėtų padėkoti

Dolores Jackowiak (1219 W. 32 St.), vienos vidurmiečio firmos sekretorė, penktadienio rytą buvo užklupta audros, kai ji bandė pereiti gatvę. Vėjas buvo toks smarkus, kad ją pasigavo ir nubloškė į gatvės vidurį. Gatvėje automobilių judėjimas buvo labai didelis. Iš vienos ar kitos pusės automobilis galėjęs kaip bematant užgauti. Atsidūrusi tokioje padėtyje ir negalėdama prieš vėją atsilaikyti, ji jau maniusi, kad nelaimės neišvengs. Bet štai į pagalbą atskubėjęs jaunuolis, ją sulaikė ir saugiai išvedęs į šaligatvį. Po to jis be niekur nieko dingęs.

Ji norėtų tam jaunuoliui padėkoti, nes jis gal išgelbėjęs jos gyvastį, bet nežinanti nei kas jis toks, nei kur jis gyvena.

Turguje pirkėjas lygsta dėl kiaušinių tuzino: "Duodu dvi grivinas!"

Pardavėja: Už dvi grivinas ne duodu. Mokek dvidešimt kapeikų ir neski!

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

PUIKI IR NEPAPRASTA PROGA

MOTERISKEI MEGSTANČIAI NAMŲ DARBUS, TURI MOKETI VIRTŲ IR KITUS NAMŲ RUGOSIOS DARBUS. PRIVATUS SU ORO VESINIMU KAMBARYS SU VONIA,

AUKŠČIAUSIAS ATLYGINIMAS.

REIKALINGOS REKOMENDACIJOS,

REIKIA MOKETI TRUPUTĮ ANGLISKAI

GR 5-0694 arba BR 4-7000

REIKALINGOS SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORĖS

Reikalingas dirbtuvės patyrimas. Dirbti didelę plastiko įmonė

- Pastovus darbas
- Aukštasis atlyginimas
- Ivaizdūs priedai

Kreiptis asmeniškai

SEALATRON CORP.
2265 W. St. Paul

Carpentier kandidatus į gubernatorius

Charles F. Capentier, kuris eina Illinois valstybės sekretoriaus pareigas, kaip sakoma, oficialiai metė skrybėlę į ringą. Vadinas, paskelbė, jog jis kandidatus į Illinois gubernatorių respublikonų sąrašė.

Kad jis rengiasi kandidatuoti, tai niekam nebuvo paslaptis. Tačiau iki šiol jis vis delsė ir neskelbė, kad bus kandidatas.

Jau keli respublikonai pasisakė, kad jie kandidatus į gubernatorių. O tai reiškia, kad tarp jų bus pusėtinos varžybos pirmiuose rinkimuose. Tačiau manoma, jog Carpentier turi daugiausia šansų pirminius rinkimus laimėti ir tuo būdu tapti respublikonų kandidatu į gubernatorių.

Prigėrė: du broliai

Wolf ezere, netoli 127-tos ir Avenue O, prigėrė Stanley Jodlowski, 18 metų, ir jo dvylikos metų broliukas Frank, gyveną 3752 S. Albany.

Nuplaukęs apie 50 pėdų nuo kranto, Frank pradėjo skęsti ir šauktis pagalbos. Stanley puolė gelbėti. Tačiau jis ir jo broliukas kartu pasinėrė ir prigėrė.

Ežero pakraštį stovėjo jų motina Donna ir matė tą tragediją, tačiau ji buvo bejėgė suteikti savo sūnums pagalbą.

Prisipažino padegęs per 30 namų

Alan Norcutt (748 N. Clark St.) buvo policijos suimtas, kai kartu su kitu berniuku bandė padegti aplėstą namą.

Policijos kamantinėjamas, Norcutt prisipažino padegęs per 30 įvairių namų, daugiausia šiaurinėje miesto dalyje. Padegė ir vieną savo rūšies viešbutį, kurio gaisro metu žuvo du asmenys.

Norcutt yra vienos mokyklos mokinys. Jis jau pirmiau du kartus policijos buvo suimtas ir kaltinamas namų padėgimu.

Banditai pagrobė \$23,000

Vakar priešpiept penki banditai, pridengę veidus guminėmis kaukėmis, apiplėšė Good Humor kompaniją, 4823 W. Arthington. Išgavę įraštinę, jie surišė devynius tarnautojus, o po to pabėgė su dvidešimt trimis tūkstančiais dolerių.

Trys apiplėšimai

Penktadienį banditai apiplėšė National Security taupymo ir skolinimo bendrovę (6859 S. Archer), Thillens Inc. (2351 W. Devon) ir Realemon-Puritan kompanijos kafeteriją (1200 W. 37th). Viso jie laimėjo \$14,200.

Tie plėšimai buvo atlikti ne tu pačių banditų.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

IŠ NUOTRAUKŲ GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

BELL — REALTY

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. Prospect 8-2233

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNŲ PASIRINKIMAS

◆ APDRAUDA ◆ NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

JONAS PLEIRYS

Dažymas ir dekoravimas
Rezidencinis ir komercinis
Apdauoda, apskaičiavimai veltui
6658 S. ROCKWELL
PR 8-8868

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS

Iš lauko ir vidaus, sienų popierlavinimas, sienų dekoravimas paveikslais (muralis ir interior decorating).
Skambinti
A. VAITEKUNAS
Tel. 839 - 5299

A. ABALL ROOFING

Isteigta prieš 48 metus
STOGAI — KAMINAI — RINOS
NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizuotas. Taip pat taisome senas rinas, išsmalliname ir dazome.

Darbas geriausias.
VISO KŪSUS STOGUS taisom, atnaujinate ar naujai dengiate. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo nepereis.
KAMINAI — mūrinami, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius ir originalius kaminus: tinka gazo, alvyos ir anglies apšildymams. Sulaliko dregmę.

DAŽOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. — Pilnai apsidraudę. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos.

Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitytis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiešiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel. VI 7-3447

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas kitoj gatvės pusėj nuo šv. Kazimiero pradžios ir aukštesniosios mokyklų. Tvarkingiems žmonėms nebrangi nuoma. Telefonuoti 521-7730.

ISNUOMOJAMAS 6 kamb. butas Marquette Parko rajone, karšto vandens šiluma, teirautis 776-9397.

ISNUOMOJAMA krautuvė, 3 kamb. butas su vonia, šiltas vanduo, gera vieta, tinka bet kokiam biznui, nebrangiai. 3401 So. Lituania.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, AUGUST 6, 1963

DURYS — LANGAI IS "NYLACHRON"

(naujas gaminy)

po 6 metų laboratorinių tyrimų išleistas į rinką. Šis gaminy yra 1000 kartų atsparesnis šalčiui ir karščiui negu plienas ir nekeičia spalvos. Iš šios medžiagos gaminama antrieji žieminiai langai, kurių konstrukcijos patvarumas neprikyta jokiam kitam tos rūšies gaminiui. Tikrai amžinas nuosavybės investavimas, sutapaupiant šilumą ir priežiūrą. Pas mus galite gauti atpigintus aliumininius ir stainless-steel langus, duris, stogelius ir kitus metalo ir stiklo gaminius.

Teirautis:

KOSTAS BUTKUS
LU 5-6291 arba PR 8-2781

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių pasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Šeima pergyveno antrą gimtadienio tragediją

Stanley Raveno šeima, gyvenanti 5024 W. Superior, rengėsi paminėti savo dukrelės Dorothy devynių metų gimtadienį. Jau buvo supirktos dovanos, o motina kepė gimtadienio tortą.

Dorothy su kitomis mergaitėmis išėjo pažaisiti. Viena mergaitė beisbolo lazda bandė atmušti teniso rutulį. Ir... pataikė netoliese stovinčiai Dorothy į galvą.

Dorothy verkdam nubėgo namo. Tačiau atrodė, jog nieko baisaus nėra ir viskas baigsis laimingai. Šeima ramino mergaitę ir ruošėsi kitą dieną iškilmingai paminėti gimtadienį.

Nakties metu Dorothy atsikėlė iš lovos ir beieidama susmuko. Tuoj buvo nuvežta į ligoninę,

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON
INVESTMENT
ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendi mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome applankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakarų; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakarų; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Beating The Heat In Safety

It's time for a dip. Baby loves her own swimming pool for a daily dunking. Three safety hints for mother: keep a watchful eye on your eager water sprite - change water in the pool often to reduce the germ count - and keep the pool clean and disinfected by weekly spongeings with a pine oil cleaner and warm water, then rinse by hosing down with clear water.

MARQUETTE PARKO

apylinkėje išnuomojama patalpa su visu inventorium: šaldytuvu ir baldais, tinka delikatesų ir kitokiai prekybai.

tel. 471-1424